

สภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

Problem Regarding Excise Tax Collection Affecting People in Kraburi District ,
Ranong Province.

อนงค์นาฏ ศรีรักภักดี¹ จักรวาล สุขไมตรี² ศิโรตม์ ภาคสุวรรณ³ และอิงอร ไผ่สุวรรณ⁴

Anongnart Srirakpakdee¹, Jagraval Sukmaitree², Sirot Bhaksuwan³, and Ing-on Phaisuwat⁴

Received : July 30, 2021 Revised : July 30, 2021 Accepted : August 22, 2021

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง 2) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง 3) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 ท่าน โดยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง มีปัญหา 3 ด้าน คือ 1.1 ด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และการเปลี่ยนแปลงกฎหมายสรรพสามิต มีผลต่อประชาชนในส่วนของร้านค้า ที่เกิดจากการปรับอัตราภาษี 1.2 ด้านบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นอำเภอชายแดน บุคลากรน้อยไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง ทำให้งานปราบปรามขาดประสิทธิภาพ และ 1.3 ด้านแนวชายแดนจังหวัดระนอง ส่งผลให้เกิดการลักลอบนำสินค้าที่ไม่ได้เสียภาษี ที่มีเพียงด่านชายแดนธรรมชาติ ทำให้การลักลอบนำสินค้าเข้ามาในประเทศไทยได้ง่าย 2. ผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง มี 5 ข้อ คือ 2.1 ด้านรูปแบบการบริโภค

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Master of Political Science Program in Politics and Government, College of Politics and Government ,
SuanSunandha Rajabhat University. E-mail: s62463825020@ssru.ac.th

² วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, SuanSunandha
Rajabhat University. E-mail: jagraval.su@ssru.ac.th

³ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, SuanSunandha
Rajabhat University. E-mail: Sirot.bh@ssru.ac.th

⁴ หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Doctor of Political Science Program in Politics and Government, College of Politics and Government ,
SuanSunandha Rajabhat University. E-mail: s6048494401@ssru.ac.th

2.2 ด้านผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าถูกกฎหมาย 2.3 ด้านราคาสินค้า 2.4 ด้านการหลีกเลี่ยงเสียภาษี 2.5 ด้านการยอมของประชาชน 3. ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง คือ 3.1 เพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่โดยการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย 3.2 ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง 3.3 มีการวางแผนอัตรากำลังคนให้เพียงพอ และ 3.4 การบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานราชการเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด

คำสำคัญ (Keyword) : ภาษี สรรพสามิต อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

Abstract

This research has objectives to : 1) study problems regarding excise tax collection towards people in Kraburi district, Ranong province, 2) study the impact arising from the mentioned problems in Kraburi district, Ranong province, and 3) provide suggestions regarding excise tax collection in Kraburi district, Ranong province. This is a qualitative research in which the in-depth interview was performed on 17 key-informants. The results showed that : 1) there are 3 problems regarding excise tax collection among people in Kraburi district, Ranong province that are legal, regulations, and excise tax amendment dimensions. These problems affect entrepreneurs resulting from excise tax adjustment , insufficient number of the officers due to the fact that it is a small border district, the inefficient suppression because of a small number of officers, and there is a smuggling through the natural border checkpoint. 2) There were 5 types of impact arising from the problems in which there were consumption pattern, legal product entrepreneurs, product price, tax evasion, and public savings. And, 3) the recommendations regarding excise tax collection in Kraburi district, Ranong province were in forms of the provision of legal knowledge training for excise officers to enhance their capacity, the thorough public relations among people on excise tax, the appropriate manpower planning, and the integration among official units in order to prevent and suppress the wrongdoings.

Keywords: Tax , Excise, Kraburi district, Ranong province

บทนำ (Introduction)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวดที่ 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (9) ได้กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ “เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งภาษี คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากประชาชน เพื่อนำมาใช้บริหารและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจ การคมนาคม การป้องกันและรักษาความสงบภายในประเทศ ซึ่งกระบวนการจัดเก็บภาษีได้มีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องตามสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดย ญัตติ พงศ์ บุญเหลือ (2562 : 29) ได้อธิบายระบบภาษีว่าแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม ซึ่งภาษีทางตรงเป็นภาษี

ที่ผู้เสียภาษีตามกฎหมายต้องรับภาระไว้ โดยที่ผลภาระภาษีให้ผู้อื่นเป็นไปได้ยาก เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีที่ดิน ภาษีมรดก เป็นต้น สำหรับภาษีทางอ้อม เป็นภาษีที่ผู้เสียภาษีตามกฎหมายสามารถผลภาระการชำระภาษีให้ผู้อื่นได้ง่าย เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต อากรแสตมป์ เป็นต้น ดังนั้น ภาษี จึงเป็นเครื่องมือทางการคลังที่สำคัญในการบริหารประเทศ เพื่อให้รัฐบาลสามารถดำเนินการตามหน้าที่ที่มีต่อประชาชนในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน และรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีทางอ้อมชนิดหนึ่งที่มีต้นกำเนิดมาจากสินค้าสองประเภท คือ ผื่น และสุรา โดยประเภทสินค้าและกระบวนการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตได้มีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ได้ดำเนินการตามแผนบูรณาการป้องกันและปราบปราม ผู้กระทำผิดกฎหมายสรรพสามิตร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันปราบปรามผู้กระทำผิดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ปัจจุบันสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง มีสถิติจับกุมผู้กระทำผิดปะหลาดรายคน เนื่องจากเป็นพื้นที่ติดกับแนวชายแดน ทำให้สถิติคดีที่เพิ่มสูงขึ้นในทุกปี ซึ่งบ่งบอกถึงการลักลอบนำเข้าสินค้าผิดกฎหมายที่เพิ่มมากขึ้นนั้น ส่งผลให้กรมสรรพสามิตต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทัน กับผู้ลักลอบกระทำผิด ยังต้องมีการจัดทำแผนเชิงรุกเฉพาะกิจ การป้องกันและปราบปราม พร้อมสนธิกำลังกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันตรวจสอบและปราบปรามตามแหล่งสถานบริการ แหล่งชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะในเขตชายแดนที่มีการลักลอบนำสินค้าเข้ามา

อย่างไรก็ตาม จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จากการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อกระทบต่อประชาชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยถึง “สภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง” เพื่อเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต การปราบปรามสินค้าหนีภาษีในอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง รวมถึงเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายร่วม เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลดน้อยลง ตลอดจนเป็นข้อมูลเพื่อประกอบในการเขียนโครงการ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามสินค้าหนีภาษีให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถนำความรู้ในการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอื่นเพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงาน ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามสินค้าหนีภาษีให้เข้มแข็ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี” เป็น การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดยศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขต อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้มามีรายละเอียดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการ และจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560

1.2 ขอบเขตด้านประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่จังหวัดระนอง ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนองและเป็นผู้เสียภาษีให้กับรัฐ ผู้ประกอบการเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิต จำนวน 17 คน

1.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้เริ่มต้นตั้งแต่เดือน มีนาคม 2564 ถึงเดือน มิถุนายน 2564

1.4 ขอบเขตด้านสถานที่การวิจัย ขอบเขตด้านสถานที่ในการวิจัย คือ พื้นที่ในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัด ระนอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสำรวจวรรณกรรมในการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงทำให้ผู้วิจัยนั้นต้องคำนึงถึงบริบทของสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้วิจัยได้แนวทางของกรอบแนวความคิดงานวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ตัวผู้วิจัยมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อ การเก็บข้อมูลจากทั้งการสังเกตการณ์ การจดบันทึก การสัมภาษณ์หรือสัมภาษณ์เชิงลึก และการเก็บจากข้อมูลเอกสารที่มี การจดบันทึกไว้ก่อนแล้ว (ข้อมูลทุติยภูมิ) เพราะทำให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิจัยได้ผ่านการกระบวนการทางความคิด ความเข้าใจอย่างเหมาะสมและถี่ถ้วนอย่างมาก ได้แก่ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 การวิจัยที่ชัดเจนจะต้องรวบรวมข้อมูลที่เป็นบริบทของข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ผู้วิจัยจะต้อง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์และใช้เทคนิคการสังเกตการณ์ หรือการสัมภาษณ์ เพื่อให้ ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดเกี่ยวกับสภาพปัญหาจากการเก็บภาษี ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน ความรู้สึก ค่านิยม ประวัติ ความเป็นมาต่าง ๆ ฯลฯ มาประกอบการวิเคราะห์ผลของการวิจัยต่อไปได้ โดยเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ ตัวผู้วิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สำคัญ (ชาย โพธิสิดา, 2562 : 32) โดยใช้วิธีการ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ปังจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี

จังหวัดระนอง ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง สำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาความรู้พื้นฐานทั่วไป หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิต
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 3) ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ
- 4) สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมสภาพปัญหาการปรับภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
- 5) เสนอร่างเครื่องมือในการวิจัยต่ออาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์ และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ
- 6) จัดพิมพ์เครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมถึง การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจะยกวัตถุประสงค์ของการวิจัยในแต่ละข้อมาตั้ง แล้วแสดงวิธีการวิจัย หรือการค้นหาคำตอบเพื่อตอบโจทย์วิจัย หรือตอบคำถามในการวิจัยที่ปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์แต่ละข้อ จนสามารถได้คำตอบให้แก่โจทย์วิจัยตามวัตถุประสงค์ครบทุกข้อ ดังนี้
 - 6.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากงานวิจัย บทความ หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิต 2) ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 คน
 - 6.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาผลกระทบการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 คน
 - 6.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 คน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
 - 3.1 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงประจักษ์ โดยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
 - 3.2 ผู้วิจัยโทรศัพท์ประสานงานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเบื้องต้นก่อนเพื่อนัดหมาย วัน เวลา สถานที่เพื่อเข้าทำการสัมภาษณ์ จำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)
 - 3.3 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าสัมภาษณ์ พร้อมชี้แจงวันนัดหมาย และสถานที่ในการเข้าสัมภาษณ์ ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน โดยอาศัยการจดบันทึกการบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ และบันทึกภาพร่วมกับผู้ให้สัมภาษณ์
 - 3.4 ทำการตรวจสอบและคัดแยกข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากการสังเกต บันทึก สัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้การจัดเรียงข้อมูลตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขต อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ดังนี้ 1) การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเสียงมาถอดบทเรียนและจัดกลุ่มของข้อมูลตามเนื้อหา ส่วนข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกนำมาจัดเกลาและเรียบเรียงลำดับตามเนื้อหา สำหรับการบันทึกภาพนิ่งได้ใช้วิธีจัดเก็บไฟล์ภาพต่าง ๆ ไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์โดยตั้งชื่อข้อมูลตาม เวลาสถานที่และเนื้อหาให้ครบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2) การจัดแสดงข้อมูล (Data Display) หลังจากจัดระเบียบข้อมูลแล้วเสร็จ ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดแสดงด้วยการพิมพ์เนื้อหาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ และแสดงภาพทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ ต่อจากนั้นทำการคัดเลือกเนื้อหา และภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเรียบเรียงเรื่องราวให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ตามลำดับเหตุการณ์ และลำดับกิจกรรมที่สอดคล้องกับการลงเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ 3) การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องประเด็นของผลการวิจัย (Conclusion, Interpretation and Verification) โดยการสังเคราะห์ ตีความ หาข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบเนื้อหาที่ได้จากการ สัมภาษณ์เทียบกับภาพถ่ายที่ได้มา และจากการจดบันทึก แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาอภิปรายผลร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำผลการวิจัยที่สรุปและตีความมาเรียบเรียงเป็นผลการศึกษา

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ในการวิจัยเรื่อง “สภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง” ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษีในอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ผู้ประกอบการในสถานประกอบการเอกชน ที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกะบุรีจังหวัดระนอง รวมจำนวน 17 คน

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย การศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยด้วยกัน 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง 2) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง และ3) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

3. สรุปผลการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จากปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เห็นควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน และผู้ประกอบการทราบอยู่เสมอ เพื่อลดช่องว่างของความไม่เข้าใจ เข้าถึงประชาชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป ด้านบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เห็นควร เพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีความเข้าใจในตัวบทกฎหมาย และให้บุคลากรสานสัมพันธ์กับหน่วยภาครัฐด้วยกัน เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และด้านแนวชายแดนจังหวัดระนอง เห็นควร ให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อปราบปรามการลักลอบนำสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาภายในประเทศ และควรจัดให้มีภาคีเครือข่ายภาคประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และเป็นหูเป็นตาให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ 2) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ผลกระทบ 5 ข้อ คือ ผลกระทบต่อรูปแบบ

การบริโภค เนื่องจากราคาสินค้าในความควบคุมของกรมสรรพสามิตปรับราคาสูงขึ้นตามอัตราภาษี ส่งผลต่อรูปแบบและพฤติกรรมการบริโภคของประชาชนเปลี่ยนไป ผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าถูกกฎหมาย ทำให้สินค้าปรับราคาสูงขึ้น ส่งผลให้ประชาชนทั่วไปหันไปหาสินค้าที่ถูกกว่า ทำให้ผู้ประกอบการที่นำสินค้าถูกกฎหมายมาจำหน่าย ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้ หรือจำหน่ายได้ลดลง ผลกระทบต่อราคาสินค้า เมื่อสินค้าถูกกฎหมายราคาสูง ทำให้เกิดการลักลอบนำสินค้าที่หนีภาษีเข้ามาขายแข่งขันกับสินค้าที่ชำระภาษีถูกต้องผลกระทบต่อการหลีกเลี่ยงเสียภาษีสรรพสามิต เมื่อสินค้าที่เสียภาษีราคาแพง ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความรู้สึกว่าการเสียภาษีเป็นการบังคับของรัฐ ที่จะเก็บเงินจากประชาชน ซึ่งผู้เสียภาษีไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน ความเข้าใจเช่นนี้ ย่อมเป็นสาเหตุที่จะไม่ร่วมมือกับรัฐ และต่อต้าน

การหลีกเลี่ยงภาษี ผลกระทบต่อการออม เนื่องจากสินค้าของกรมสรรพสามิตที่จัดเก็บจากสินค้าฟุ่มเฟือย สินค้าที่บริโภคแล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพผู้บริโภค จึงจำเป็นที่รัฐต้องตั้งกำแพงภาษีไว้สูง เพื่อจำกัดการเข้าถึง และต้องนำภาษีที่จัดเก็บไปใช้ในการพัฒนาประเทศ และส่งผลให้การออมของผู้บริโภคลดลง 3) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความคิดเห็นว่า การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในพื้นที่อำเภอกระบุรี มีประสิทธิภาพ แต่ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ในช่องทางการชำระภาษี หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาต ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการกระทำความผิดและบทกำหนดโทษ เพื่อป้องกันการกระทำความผิด หรือความหลงผิดที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน ส่วนด้านบุคลากรที่มีอยู่จำกัด ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงให้มากขึ้น และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ควรปฏิบัติงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ เพื่อการประสานงาน และการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม การลักลอบนำสินค้าที่มิได้เสียภาษีตามแนวชายแดน เข้ามาภายในประเทศได้

อภิปรายผล (Research Discussion)

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 1. การศึกษาสภาพปัญหาการเก็บภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ดังนี้

ด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และการเปลี่ยนแปลงกฎหมายสรรพสามิต พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษีและผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่าปัญหาด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ มีผลกระทบต่อประชาชนในส่วนจากร้านค้าและผู้ประกอบการในอำเภอกระบุรี ที่เกิดจากการไม่เข้าใจในตัวกฎหมาย ทำให้รัฐจึงต้องปรับอัตราภาษี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ คงเอียด (2562) พบว่า ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีประเภทหนึ่งในระบบภาษีอากร ดังนั้น การบริหารจัดการเก็บภาษีสรรพสามิตให้เกิดประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุดจึงต้องอาศัยหลักการของภาษีอากรที่ดี เมื่อพิจารณาภาษีอากรที่ดีมีมุมของภาษีสรรพสามิตแล้ว “ภาษีสรรพสามิตที่ดี” ควรมีลักษณะสำคัญ คือ ความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล (Compatibility)

กล่าวคือ อัตราภาษีสรรพสามิตที่ดีควรจะต้องสอดคล้องกับการจัดเก็บภาษีอากรอื่น ๆ และมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในช่วงนั้น ดังนั้น รัฐบาลจะต้องมีนโยบายที่แน่นอนในการจัดเก็บภาษีอากร

ด้านบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานด้านการปราบปราม ป้องกันการลักลอบนำเข้าสินค้าที่ผิดกฎหมาย พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านบุคลากรที่ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการปราบปราม ทำให้งานปราบปรามขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการลักลอบกระทำความผิดมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนพัต อุทยานกร (2562 : 7) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครนายก คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีมีความรู้และความเชี่ยวชาญใน พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่ไม่เพียงพอ และยังขาดความเชี่ยวชาญในการตีความหรือวิเคราะห์สินค้าต่าง ๆ ว่าเข้าักัดภาษีสรรพสามิตหรือไม่ ส่งผลให้สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครนายกขาดโอกาสในการจัดเก็บภาษี

ด้านแนวชายแดนจังหวัดระนอง ที่ส่งผลให้เกิดการลักลอบนำสินค้าที่ไม่ได้เสียภาษี พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านแนวชายแดนจังหวัดระนอง ได้ส่งผลให้เกิดการลักลอบนำสินค้าที่ไม่ได้เสียภาษี เนื่องจากอำเภอกระบุรี เป็นอำเภอชายแดน ที่ติดกับประเทศเมียนมา และมีเพียงด่านชายแดนธรรมชาติ ไม่มีแนวป้องกันที่มั่นคงถาวร ทำให้การลักลอบนำสินค้าที่ไม่ได้เสียภาษีเข้ามาในประเทศไทยได้ง่าย ยากต่อการป้องกันและปราบปรามให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา ไทยกล้า และธิดา หมิกทอง. (2561 : 57-59) พบว่า สถานการณ์การจับกุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนผู้ลักลอบ ผู้หลีกเลี่ยงเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 มูลค่าการหลีกเลี่ยงเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าเท่าตัว ในขณะที่มูลค่าของการลักลอบมีแนวโน้มลดน้อยลงจากปี พ.ศ. 2560 สุราเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีการลักลอบ การหลีกเลี่ยงมากกว่าไวน์และเบียร์ ปริมาณของกลางสุราต่างประเทศหนีภาษีที่จับกุมไว้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน การลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอยู่ทุกแนวชายแดนของไทย โดยในแต่ละภูมิภาคมีรูปแบบทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ปัจจัยส่วนใหญ่มาจากการที่เป็นพื้นที่ชายแดนที่สามารถเดินทางข้ามมาได้

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 2. การศึกษาผลกระทบจากการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ดังนี้

ผลกระทบต่อรูปแบบการบริโภคของประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า เกิดผลกระทบต่อรูปแบบการบริโภคของประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เนื่องจากราคาสินค้าในความควบคุมของกรมสรรพสามิต เช่น สุรา ยาสูบ ไฟ และน้ำมัน ปรับราคาสูงขึ้นตามอัตราภาษี ส่งผลกระทบต่อรูปแบบและพฤติกรรมการบริโภคของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาธรณ์ ธนัตถ์พงษ์ชัย (2558 : 72) พบว่า ลักษณะโครงสร้างตลาดของสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตพื้นที่ อ.เมือง จ.นนทบุรีเป็นแบบกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด เนื่องจากมีธุรกิจร้านค้าจำนวนมาก โดยมีลักษณะสินค้า คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่แตกต่างกัน จุดอ่อนคือ มีการจำกัดอายุและเพศของลูกค้าที่จะใช้บริการ อุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ มาตรการควบคุมการบริโภคของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มอัตราภาษี นโยบายยกรงคการเมาไม่ขับ และการเข้มงวดเรื่องเวลาการเปิด-ปิดสถานบันเทิง

ผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าถูกกฎหมายในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง พบว่า ข้าราชการ

เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษีและผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าถูกกฎหมายในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จากการปรับอัตราภาษีสรรพสามิต ทำให้สินค้าของกรมสรรพสามิตต่างปรับราคาสูงขึ้น ส่งผลให้ประชาชนทั่วไปหันไปหาสินค้าที่ถูกกว่า เช่น สินค้าหนีภาษี ทำให้เกิดการลักลอบนำสินค้าหนีภาษีเข้ามาขายในอำเภอกระบุรี เข้ามาแข่งขันราคากับสินค้าที่เสียภาษีถูกต้อง ส่งผลให้ผู้ประกอบที่นำสินค้าถูกกฎหมายมาจำหน่ายไม่สามารถขายสินค้าได้ หรือขายได้ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอร์วิน ทองอร่าม (2560 : 46-47) พบว่า ได้เกิดผลกระทบสำคัญในสินค้าประเภทบุหรี่ คือ ผู้นำเข้าสินค้าบุหรี่หรือที่เรียกกันว่าบุหรี่นอกใช้ช่องโหว่กฎหมาย ปรับกลยุทธ์ลดราคาขายลงมา เพื่อให้เสียภาษีสรรพสามิตในพิกัดอัตราที่ลดลง และจากราคาขายที่ลดลงยังส่งผลให้ส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้น เป็นประโยชน์สองต่อแก่นำเข้าภาษี ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริโภคหันไปเลือกบุหรี่ที่ราคาถูกกว่า หรือเลือกบุหรี่นอก หากต้องจ่ายเงินที่ใกล้เคียงบุหรี่ไทย ผู้บริโภคมักจะเลือกสินค้าที่มีชื่อเสียงระดับโลกก่อน

ผลกระทบต่อราคาสินค้าในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า เกิดผลกระทบต่อราคาสินค้าในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง จากการปรับอัตราภาษีสรรพสามิต ส่งผลต่อราคาสินค้าในความควบคุมของกรมสรรพสามิต เพราะเป็นอำเภอชายแดน ทำให้เกิดการลักลอบนำสินค้าที่หนีภาษีเข้ามาขายแข่งขันกับสินค้าที่ชำระภาษีถูกต้อง เนื่องจากตัวแปรด้านราคา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิรัตน์ บุญตานนท์ (2563 : 70-73) พบว่า การวิเคราะห์ผลกระทบของการขึ้นภาษีสุรา พบว่า การขึ้นภาษีสุราเกือบทุกชนิด ไม่ทำให้รายรับภาษีของรัฐบาลลดลง แต่จะมีผลต่อการดื่มสุราที่ลดลง โดยคำนวณว่าเมื่อราคาสุราเพิ่มขึ้น จะสามารถลดการดื่มสุราลงได้เล็กน้อย เนื่องจากสุราแต่ละชนิด เมื่อขึ้นราคาตามภาษีแล้ว สามารถบริโภคสุราชนิดอื่นแทนได้ จึงทำให้อัตราการดื่มสุราลดลงไม่น้อยนัก นอกจากนั้นการวิเคราะห์ผลกระทบของการขึ้นภาษีเบียร์ต่อพฤติกรรมการดื่มเบียร์ พบว่า หลังรัฐบาลขึ้นภาษีเบียร์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าราคาที่สูงขึ้นไม่มีผลต่อการดื่มเบียร์ และอาจหันไปดื่มสุราหรือไวน์แทน

ผลกระทบต่อการหลีกเลี่ยงเสียภาษีสรรพสามิตของประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า เกิดผลกระทบต่อการหลีกเลี่ยงเสียภาษีสรรพสามิตของประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ทำให้ผู้เสียภาษีที่อยู่ในระบบของกรมสรรพสามิต ขายสินค้าได้น้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ศุภรัตน์ วัฒนกุล (2527 : 167-168) ได้กล่าวถึงผลกระทบการเก็บภาษีที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ โดยส่งผลให้เกิดปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีที่เกี่ยวกับตัวผู้เสียภาษี สาเหตุสำคัญเกิดจากประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายภาษีอากรว่า จะต้องเสียภาษีอะไร อย่างไรและทำไมจึงต้องเสียภาษี ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความรู้สึกว่าการเสียภาษีเป็นการบังคับของรัฐที่จะเก็บเงินจากประชาชน ซึ่งผู้เสียภาษีไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน ความเข้าใจเช่นนี้ ย่อมเป็นสาเหตุที่จะไม่ร่วมมือกับรัฐและต่อต้านด้วยการหลีกเลี่ยงภาษี

ผลกระทบต่อการออมของประชาชนในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า เนื่องจากสินค้าของกรมสรรพสามิตที่จัดเก็บจากสินค้าฟุ่มเฟือย สินค้าที่บริโภคแล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพผู้บริโภค จึงจำเป็นที่รัฐต้องตั้งกำแพงภาษีไว้สูง เพื่อจำกัดการเข้าถึง และต้องนำภาษีที่จัดเก็บไว้ใช้ในการพัฒนาประเทศ และส่งผลให้การออมของผู้บริโภคลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรศักดิ์ รอดจันทร์ (2555 : 40) พบว่า การ

จัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสินค้าต่าง ๆ แต่ละชนิดมีอัตราภาษีที่แตกต่างกันออกไป บางชนิดถูกจัดเก็บในอัตราที่สูงเพื่อลดการใช้ บางชนิดถูกจัดเก็บในอัตราที่ต่ำเพื่อช่วยเหลือหรือลดต้นทุนในการใช้ ในการจัดเก็บภาษีนี้นั้น ภาษีต้องไม่ก่อให้เกิดการบิดเบือนต่อการตัดสินใจในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อันนำมาซึ่งผลไม่พึงพอใจให้ผู้เสียภาษี ทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจน้อยที่สุด หากภาษีเข้าไปยุ่งเกี่ยว อิทธิพลต่อการตัดสินใจในเศรษฐกิจของผู้เสียภาษี ผู้เสียภาษีอาจเลือกที่จะไม่ประกอบอาชีพที่ชอบ เพราะกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว ถูกจัดเก็บภาษีหรือประชาชนเลือกที่จะบริโภคสินค้าที่ไม่ถูกจัดเก็บภาษี การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตก็ทำให้ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ของประชาชน เพราะเมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นเงินที่เหลือสำหรับออมย่อมต้องลดลง ทำให้เงินจากรายได้ของผู้บริโภคลดลง โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยที่ยังต้องประกอบอาชีพอยู่

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ 3. ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง มีดังนี้

ข้อเสนอแนะในการเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง พบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง มีความคิดเห็นว่า ด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และการเปลี่ยนแปลงกฎหมายสรรพสามิต พบว่า ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการในสถานประกอบการเอกชนที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เห็นควรว่า เนื่องจากอำเภอกระบุรีเป็นเขตพื้นที่แนวชายแดน ซึ่งปัญหาสำคัญ คือ การลักลอบนำสินค้าที่มีได้เสียภาษี ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ควรจะต้องเพิ่มความกดดัน ในการปราบปรามและประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนให้ทราบโดยทั่วถึงของการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่ ด้านบุคลากรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เห็นควรว่า ให้เจ้าหน้าที่ที่มีอยู่จำกัดได้พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยการส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วมอบรมสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งกรมสรรพสามิตได้จัดอบรมพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัดอยู่เป็นประจำ ด้านแนวชายแดนจังหวัดระนอง พบว่า สภาพปัญหาความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนและปัจจัยภายในของประเทศเพื่อนบ้าน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยเฉพาะปัญหาแนวชายแดนทางภาคใต้ มีประเด็นปัญหาสำคัญ คือ ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน จนทำให้เกิดปัญหาการลักลอบข้ามแดน และปัญหาภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ เช่น ยาเสพติด สินค้าหนีภาษี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชาวินทร์ กองผา (2560 : 63 - 66) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดทำแผนการจัดเก็บรายได้ มีการจัดสรรบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์และมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและเหมาะสม มีการนำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ และควรมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการกระบวนการจัดเก็บภาษี และทำฐานข้อมูล ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง มีการจัดเก็บรายได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ประชาชนผู้เสียภาษี และผู้ประกอบการผู้เสียภาษีในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ให้ความคิดเห็นว่า การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในเขตพื้นที่อำเภอกระบุรี จ.ระนอง มีประสิทธิภาพ แต่ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ในช่องทางการชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียมการอนุญาต สำหรับประชาชนที่อาศัยอยู่ห่างไกลจากพื้นที่ชุมชน ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการกระทำผิดและบทกำหนดโทษในแต่ละข้อหา เพื่อป้องกันการกระทำความผิด หรือความหลงผิดที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน ข้อเสนอแนะ คือ 1) ควรนำหลักคุณธรรม และหลักการมีส่วนร่วมเป็นแนวทางในการจัดการปัญหา และในอนาคตควรนำหลักนิติธรรมมาเป็นหลักในการจัดการปัญหา 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงให้มากขึ้น และ 3) เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง ควรปฏิบัติงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ เพื่อการประสานงาน และการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม การลักลอบนำสินค้าที่มีได้เสียภาษีตามแนวชายแดน

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ระนอง
- 2) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการลักลอบนำสินค้าหนีภาษีเข้ามาตามแนวชายแดนจังหวัดระนอง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนิษฐา ไทยกล้าและธิดา หมักทอง. (2561). **สุรานอกระบบภาษีตามแนวชายแดนไทย**. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และวิทยาลัยนานาชาติ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
- จิรศักดิ์ รอดจันทร์. (2555). **ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : หลักการและบทวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2562). **ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ : คู่มือนักศึกษาและนักวิจัยสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- เชาวินทร์ กองผา. (2560). **ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี**. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพงศ์ บุญเหลือ. (2562). **เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิเคราะห์เชิงธุรกิจการเมืองและการบริหาร**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพาธรณ์ ธนัตถ์พงษ์ชัย. (2558). **ผลกระทบของการปรับขึ้นภาษีต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์**. กรณีศึกษา : อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธนพัธ อุทยานกร. (2562). **ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต : กรณีศึกษา สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครนายก**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนิสา ทวีศรี. (2562). **การศึกษาผลกระทบของภาษีสรรพสามิตสุราต่อการเปลี่ยนแปลงราคาสุราในตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคสุราของคนไทย**. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นิริรัตน์ บุญตานนท์. (2563). **บทเรียนจากภาษีสุรา-ยาสูบ สู่ภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล: มาตรการทางภาษีเพื่อประชาชน**. สุขภาพดี รัฐมีรายได้เพิ่ม. วารสารสาธารณสุขและวิทยาศาสตร์สุขภาพ. ฉบับที่ 3, ฉบับที่ 1, มกราคม – เมษายน, หน้า 68-80.
- ประพันธ์ คงเอียด. (2562). **หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและหลักการสรรพสามิตที่ดี**. วารสารกรมสรรพากร. ปีที่ 38, ฉบับที่ 454, หน้า 65-71.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอน 40ก, 6 เมษายน 2560.
- ศุภรัตน์ วัฒนกุล. (2527). **เศรษฐศาสตร์สาธารณะ : การบริหารภาษีอากร**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไอรวิณ ทองอร่าม. (2560). **ปัญหาการกำหนดฐานภาษีและอัตราภาษีสรรพสามิตสินค้าบุหรืเพื่อการควบคุมการบริโภค**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.